

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Lubomíra Velce a soudců JUDr. Zuzany Sváčkové a Mgr. Viktora Sedláka ve věci žalobce: **VOPA Invest, s. r. o.**, IČ 25857177, se sídlem Praha 1, Václavské nám. 17/834, zast. JUDr. Tomášem Mikulíkem Hamelem, Ph.D., advokátem, se sídlem Frýdek - Místek, Pod Štandlem 2218, za účasti vedlejšího účastníka na straně žalobce: **Jamal T.**, bytem xxx, zas. JUDr. Karlem Šindelářem, advokátem, se sídlem Praha 10, Hradešinská 60A, proti žalovanému: **Česká pojišťovna, a. s.**, IČ 45272956, se sídlem Praha 1, Spálená 75/16, o zaplacení 8.105.411,- Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobce proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 29. září 2010, č. j. 21C 173/2007 – 276,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se potvrzuje** ve znění, že se žaloba na zaplacení částky 8.105.411,- Kč s příslušenstvím zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Odvoláním napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu (výrok I) a současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).

Takto rozhodl o žalobě, kterou se právní předchůdce žalobce RTS-Pneumat, s. r. o., Nový Jičín (původně v postavení prvního žalobce) a Jamal T. (v postavení druhého žalobce) domáhali uložení povinnosti žalovanému zaplatit pojistné plnění z titulu pojistné smlouvy č. 754-14-211-12 o pojištění odpovědnosti za škodu silničního dopravce uzavřené s právním předchůdcem žalobce dne 25. 7. 2000. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 3. 2. 2005, č. j. 21 Cm 26/2002-69, bylo rozhodnuto, že v řízení se pokračuje s právním nástupcem prvního žalobce, společností VOPA Invest, s. r. o., a usnesením ze dne 9. 5. 2005, č. j. 21 Cm 26/2002-102, bylo řízení vůči druhému žalobci zastaveno s tím, že Jamal T. bude v řízení pokračovat v postavení vedlejšího účastníka na straně žalobce.

Z provedených důkazů soud I. stupně zjistil, že právní předchůdce žalobce uzavřel se žalovaným dne 25. 7. 2000 pojistnou smlouvu č. 754-14-211-12 o pojištění odpovědnosti za škodu silničního dopravce. V této pojistné smlouvě byla sjednána pojistná částka ve výši 10.000.000,-Kč. Všeobecné pojistné podmínky PPOD 94, které jsou nedílnou součástí smlouvy pro pojištění odpovědnosti za škodu silničního dopravce, v článku 7 obsahují ujednání, že plnění z jedné škodní události nesmí přesáhnout pojistnou částku stanovenou v pojistné smlouvě, náhrada nákladů, které je pojišťovna povinna ve smyslu článku 3 těchto pojistných podmínek poskytnout, nesmí přesáhnout čtvrtinu pojistné částky stanovené ve smlouvě a podle článku 5 podle bodu 5, za situace, kdy pojištěný nahradil poškozenému škodu sám, je pojišťovna oprávněna přezkoumat a zhodnotit všechny skutečnosti týkající se vzniku práva na plnění z pojištění, jako by k náhradě škody pojištění nedošlo. Soud I. stupně dále zjistil, že právní předchůdce žalobce dne 18. 11. 2000 převzal v Damašku zásilku obsahující 150 přepravek vysoce kvalitních textilií, kterou se zavázal přepravit vedlejšímu účastníku do Ostravy. Při převzetí zásilky byl vyplněn mezinárodní nákladní list, ve kterém je uveden jako odesílatel Yasser Kasser, Damašek – Sýrie, za příjemce je označen Jamal T., s tím, že dopravcem byla společnost RTS- Pneumat, s. r. o. V nákladním listu bylo dále uvedeno, že zásilka 150 balíků vysoce kvalitní záclonové tkaniny o hmotnosti 2300 kg, (čistě hmotnosti 2154 kg) má být dodána do Ostravy. Za připojené dokumenty jsou v nákladním listu označeny TIR Karnet č. XN30096321 a faktura. Kolonka č. 19 v uvedeném mezinárodním nákladním listu zůstala nevyplněná. Kopie mezinárodního nákladního listu předložená žalovaným je na rubové straně zcela prázdná, kopie

předložená právním předchůdcem žalobce obsahuje na své rubové straně ručně zapsané sdělení, že přepravovaná zásilka má hodnotu 266.000,-USD a je zde také zaznamenáno prohlášení od Yasser Kasser, že zaplatil právnímu předchůdci žalobce částku 300,-USD. Dne 23. 11. 2000 došlo v průběhu přepravy na území Bulharské republiky k požáru, při kterém shořel dopravní návěs s celým nákladem textilií. Požár byl předmětem šetření policejních orgánů Bulharské republiky, které na vzniku škody nezjistily žádné cizí zavinění. Vedlejší účastník jako vlastník zničené zásilky uplatnil u žalobce nárok na náhradu škody ve výši 266.000,-USD. Právní předchůdce žalobce proto oznámil žalovanému pojistnou událost a uplatnil u něj právo na pojistné plnění. Žalovaný vyplatit právnímu předchůdci žalobce v druhé polovině února 2001 částku 450.000,- Kč a po skončení šetření vyplatil vedlejšímu účastníku po odečtení částky odpovídající jeho spoluúčasti částku 894.589,- Kč (včetně vyplacené zálohy ve výši 450.000,- Kč). Svědeckou výpovědí ing. Zdeňka P., který byl v době pojistné události ekonomickým ředitelem právního předchůdce žalobce, vzal soud I. stupně za prokázané, že příplatek na pojištění ve výši 300,-USD obdržel obchodník v Sýrii, který byl pověřen vyřizením obchodu. K okolnostem úhrady škody vedlejší účastník uvedl, že škoda ve výši 11.000.000,- Kč mu měla být právním předchůdcem žalobce splácena po částech (celkem ve výši 5.000.000,- Kč), doklady o těchto platbách však nemá k dispozici. Právní předchůdce žalobce k platbám náhrady škody vedlejšímu účastníku uvedl, že jeho účetnictví bylo odcizeno. Dokazování bylo doplněno dále zprávou znalce Nikolaje Rajkova, kterého žalovaný požádal o prošetření pojistné události. Nikolaj Rajkov zaznamenal šetření pojistné události ve zprávě obsahující také fotokopii originálu mezinárodního přepravního listu CMR. K doplňujícímu dotazu ohledně rubové strany originálu přepravního listu znalec uvedl, že pokud by mezinárodní nákladní list obsahoval na své druhé straně text, pořídil by také jeho fotokopii.

Tato skutková zjištění soud I. stupně posoudil podle článku 23 odst. 3 vyhlášky č. 11/1975 Sb., o Úmluvě o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR), protože naplnění podmínek uvedených v článku 24 citované úmluvy žalobce neprokázal. Soud I. stupně k tomu vysvětlil, že článek 23 odst. 3 Úmluvy pro případ povinnosti nahradit škodu za úplnou nebo částečnou ztrátu zásilky uvádí hranici 25 franků za kilogram chybějící hrubé váhy, přičemž frankem se rozumí zlatý frank o váze 10/31 a ryzosti 0,900. Podle článku 24 Úmluvy je možné, aby odesílatel zaplatil příplatek k přepravnému a uvedl v nákladním listě cenu, která převyšuje hranici stanovenou v článku 23 odst. 3 Úmluvy. Takto uvedená cena pak nahrazuje hranici náhrady škody stanovenou v článku 23 odst. 3. Žalobce však tvrzení o zaplacení příplatku k přepravě odesílatelem dopravci neprokázal, protože svědek Ing. Zdeněk P., tehdejší ekonomický náměstek právního předchůdce žalobce, jenž se v době sjednání přepravní smlouvy nacházel v Sýrii, vypověděl, že poplatek ve výši

300,-USD obdržel obchodník v Sýrii, který byl pověřen vyřízením obchodu. Již z této skutečnosti soud I. stupně dovodil, že k uzavření dohody o ceně zásilky mezi odesílatelem a dopravcem nedošlo. V souladu se svědeckou výpovědí Ing. Zdeňka P. pak soud I. stupně posoudil také zprávu komisaře Nikolaje Rajkova, který uvedl, že při šetření pojistné události se na originále mezinárodního nákladního listu CMR žádné ujednání o ceně zásilky nenacházelo. Současně soud I. stupně konstatoval, že pojistná smlouva uzavřená právním předchůdcem žalobce s žalovaným neobsahovala ujednání o pojištění přepravy zásilek, jejichž hodnota by přesahovala hranici stanovenou § 23 odst. 3 Úmluvy, žalovaný proto nebyl povinen poskytnout vyšší pojistné plnění, než bylo původní pojistnou smlouvou sjednáno. Soud I. stupně tak uzavřel, že žalovaný nepřevzal vyšší odpovědnost, než je uvedena v pojistné smlouvě ze dne 25. 7. 2000, a současně konstatoval, že žalovaným vznesená námitka promlčení je důvodná (§ 32 odst. 1 vyhl. č. 11/1975 Sb.). Ze všech uvedených důvodů soud I. stupně žalobu jako neopodstatněnou zamítl a v souvislosti s tím rozhodl, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo (§ 142 odst. 1 o. s. ř.)

Proti tomuto rozsudku podal žalobce včasné odvolání. V něm uvedl, že nesouhlasí se závěrem soudu I. stupně, který použil na daný případ postup upravený článkem 23, bodem 3 Úmluvy (uvedené ve vyhlášce Ministerstva zahraničních věcí č. 11/1975 Sb.). Žalobce nadále setrval na tom, že prokázal naplnění článku 24 Úmluvy, protože odesílatel zásilky zaplatil příplatek k přepravnému ve výši 300,-USD a v nákladním listě uvedl cenu zásilky v částce 266.000,-USD, která převyšuje hranici stanovenou v článku 23, bod 3, Úmluvy, proto je hranice odpovědnosti za škodu nahrazena odesílatelem uvedenou cenou v nákladním listě. Odvolatel dále zdůraznil, že mezinárodní nákladový list CMR neobsahuje zvláštní kolonku pro uvedení ceny zásilky a žádný právní předpis, tj. ani samotná Úmluva nestanoví, v jaké části mezinárodního nákladního listu by cena zásilky měla být uvedena. Neobstojí proto argumentace soudu I. stupně, že nedošlo k naplnění podmínek daných článkem 24 Úmluvy, když cena zásilky se nenachází v kolonce č. 19 mezinárodního nákladního listu, resp. když se nachází na rubu nákladního listu. Vzhledem k tomu, že Úmluva hovoří o nákladním listu, nikoliv o jakékoli jeho konkrétní stránce, je žalobce přesvědčen, že označení ceny zásilky může být uvedeno na lícové a rovněž tak na rubové straně mezinárodního nákladového listu. Nesouhlas vyslovil odvolatel také se závěrem soudu I. stupně o promlčení jeho nároku, protože žalobce včas reklamoval požár přepravované zásilky, což znamená, že podle § 32 Úmluvy došlo ke stavění běhu promlčecí lhůty. V řízení před soudem I. stupně žalobce také prokázal, že vedlejšímu účastníku zaplatil na náhradu škody za zničenou zásilku celkem 5.122.000,-Kč. O tom, že k platbám docházelo postupně na základě příjmových dokladů, vypovídal svědek P., přičemž nemůže jít k žalobcově tíži, že následně došlo ke ztrátě jeho účetnictví,

kteřé se týkalo právě rozhodného období. Žalobce proto navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně změnil a žalobě zcela vyhověl.

Žalovaný navrhl rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný potvrdit, neboť podle článku 5 odst. 1 písm. a) Všeobecných obchodních podmínek přepravovaná zásilka nebyla kryta pojistnou smlouvou. K žalobcovým odvolacím námitkám žalovaný odkázal na obsah mezinárodního nákladního listu CMR ze dne 18. 11. 2000, v jehož kolonce č. 18 je uvedeno, že zboží nebylo dopravcem zkontrolováno, obsah zásilky je mu neznámý a neodpovídá za početní obsah balíků. Soud I. stupně proto správně konstatoval, že uvedená zjištění jsou v rozporu s tvrzením žalobce, že jeho právní předchůdce převzal odpovědnost za tuto zásilku a dohodl se o její ceně přesahující hranici danou článkem 23 odst. 3 Úmluvy. Vyvráceno bylo také tvrzení žalobce, že částka 300,-USD byla odesílatelem zaplácena dopravci, neboť v řízení před soudem I. stupně bylo zjištěno, že ji obdržela osoba, která zprostředkovala přepravu. Závěrem žalovaný poukázal na další skutečnost vzbuzující pochybnost o pravdivosti tvrzení žalobce, tj. na to, že záznam o dohodě odesílatele a dopravce o ceně zásilky převyšující hranici danou článkem 23 odst. 3 Úmluvy měl být uveden v kolonce pro zvláštní ujednání týkající se přepravy takové zásilky, v kolonce č. 19 mezinárodního nákladního listu CMR, která však takovou informaci neobsahuje.

Odvolací soud z podnětu žalobcova odvolání přezkoumal rozsudek soudu I. stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 a § 212a o. s. ř.), a po doplnění dokazování mezinárodním přepravním listem CMR ze dne 18. 11. 2000 a Všeobecnými pojistnými podmínkami žalovaného pro pojištění odpovědnosti za škodu silničního dopravce PPOD 94 ze dne 20. 3. 1995 (§ 213 odst. 2 o. s. ř.), dospěl k závěru, že odvolání není opodstatněné.

Soud I. stupně správně zamítl žalobu, již žalobce uplatnil vůči žalovanému nárok na pojistné plnění ve výši 8.105.411,- Kč (tj. částce odpovídající hodnotě přepravované zásilky 266.000,-USD při kurzu 30,621/USD) s příslušenstvím, který na ni přešel z pojištěné společnosti RTS-Pneumat, s. r. o., Nový Jičín. Žalobce svůj nárok dovozoval z pojistné smlouvy č. 754-14-211-1 o pojištění odpovědnosti za škodu silničního dopravce uzavřené dne 25. 7. 2000 právním předchůdcem žalobce s žalovaným. U žalovaného pojištěný dopravce uplatnil nárok na pojistné plnění s tím, že pojistnou událostí je požár na přepravované zásilce textilií, ke kterému došlo při uskutečňování přepravy právním předchůdcem žalobce od odesílatele Yasser Kasser ze Sýrie do Bulharské republiky, byl pověřen znalec, komisař Nikolaj Rajkov, který o pojistné události pořídil zprávu a mj. fotokopii originálu nákladního listu CMR. Na žalovaným předložené fotokopii mezinárodního nákladního listu ze dne 18.

11. 2000 pořízené komisařem Nikolajem Rajkovem se nenachází žádná informace o ceně přepravované zásilky a zaplacení tomu odpovídajícího příplatku k přepravnému. Žalobcem tvrzený záznam o ceně zásilky a zaplacení příplatku se tak nachází pouze na rubové straně jím předložené fotokopie.

Podle článku 4 a článku 9 bodu 1 Úmluvy o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (vyhlášky č. 11/1975 Sb.), kterou je třeba v souzené věci aplikovat, je nákladní list, pokud není prokázán opak, věrohodným dokladem o uzavření a obsahu přepravní smlouvy, jakož i o převzetí zásilky dopravcem (Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 2006, č. j. 32 Odo 32/2005). Podle článku 17 odst. 1 Úmluvy CMR dopravce odpovídá za úplnou nebo částečnou ztrátu zásilky anebo za její poškození, které vznikne od okamžiku převzetí zásilky k přepravě až do okamžiku jejího vydání, jakož i za překročení dodací lhůty. Podle článku 24 Úmluvy CMR, kterého se žalobce dovolává, odesílatel může, zaplatí-li dohodnutý příplatek k přepravnému, udat v nákladním listě cenu zásilky převyšující hranici stanovenou v článku 23 odst. 3 a v takovém případě nahrazuje udaná cena tuto hranici. Ve formuláři mezinárodního nákladního listu ze dne 18. 11. 2000 však není uveden žádný záznam v kolonce (ve formuláři označené číslem 19) o zvláštním ujednání odesílatele s dopravcem týkající se přepravy zásilky. Současně bylo vyvráceno tvrzení žalobce, že by příplatek k přepravnému za hodnotu zásilky přesahující hranici danou § 23 odst. 3 Úmluvy CMR, v daném případě ve výši 300,- USD, odesílatel zaplatil dopravci, protože ekonomický náměstek právního předchůdce žalobce, který se v době sjednávání přepravy nacházel v Sýrii, vypověděl, že částka 300,-USD byla odesílatelem zaplacená obchodníkovi, který zprostředkoval obchod. Za uvedené situace je nevěrohodná žalobcem předložená fotokopie mezinárodního přepravního listu obsahující na rubové straně sdělení o dohodě odesílatele s dopravcem o ceně zásilky 266.000,-USD a o zaplacení příplatku k přepravě. Závěr soudu I. stupně, že v projednávané věci je odpovědnost dopravce za škodu na přepravované zásilce omezena hranicí uvedenou v článku 23 odst. 3 Úmluvy CMR, je proto správný. Podstatou pojistné smlouvy je závazek pojistitele poskytnout ve sjednaném rozsahu pojistné plnění, jestliže na straně pojištěného vznikne nahodilá událost blíže vymezená ve smlouvě a současně závazek osoby, která s pojistitelem smlouvu uzavřela (pojistník) platit pojistiteli dohodnuté pojistné. Za situace, kdy bylo prokázáno, že právní předchůdce žalobce, tj. dopravce, za mezinárodní přepravu předmětné zásilky převzal odpovědnost pouze v rozsahu vymezeném § 23 odst. 3 Úmluvy CMR, je žalovaný vázán k pojistnému plnění pouze v zákonem takto vymezeném rozsahu a současně svým závazkem z pojistné smlouvy (podle článku 5 odst. 1 Všeobecných pojistných podmínek pro pojištění odpovědnosti za škodu silničního dopravce PPOD 94, se pojištění nevztahuje na odpovědnost za škodu převzatou nad rámec stanový právními předpisy nebo převzatou ve smlouvě). Žalobní nárok požadující po žalovaném pojistné plnění přesahující

hranici danou § 23 odst. 3 Úmluvy CMR, je tak neopodstatněný. Odvolací soud proto, se zpřesněním výroku zamítané žaloby, rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný potvrdil (§ 219 o. s. ř.).

O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 ve spojení s § 142 odst. 1 o. s. ř., protože v odvolacím řízení procesně úspěšnému žalovanému náklady nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **l z e** podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně, jehož přípustnost za podmínek stanovených v § 237 o. s. ř. přezkoumá dovolací soud.

V Praze dne 17. července 2013

JUDr. Lubomír Velc, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Kolářová Lenka